

Dosarul nr. 2ra-1556/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător - L. Bagrin

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători - M. Anton, V. Cotorobai, I. Secrieru

Î N C H E I E R E

20 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, Judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Daniliuc Nicolae, în interesele Claudiei Cupcea,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Daniliuc Nicolae, în interesele Claudiei Cupcea, către Guvernul Republicii Moldova, Procuratura Generală a RM, Ministerul Justiției al RM și Ministerul Finanțelor al RM cu privire la repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2021, prin care a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 15 iulie 2020,

c o n s t a t ă :

La 26 decembrie 2019, avocatul Daniliuc Nicolae acționând în interesele Claudiei Cupcea a depus cerere de chemare în judecată către Guvernul Republicii Moldova, Procuratura Generală a RM, Ministerul Justiției al RM și Ministerul Finanțelor al RM cu privire la încasarea din bugetul de stat a sumei de 185416,20 lei cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 500000 lei cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, și a sumei de 10000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În motivarea acțiunii a indicat că la 29 ianuarie 2019, Cupcea Claudia s-a adresat cu cerere în adresa Procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție cu privire la începerea urmăririi penale în privința judecătorului Judecătoriei Edineț, sediul central - Maria Iftodî, în privința judecătorilor Curții de Apel Bălți - Ana Albu, Dumitru Pușca, Aurelia Toderaș și în privința judecătorilor Curții Supreme de Justiție - Valentina Clevadî, Galina Stratulat, Dumitru Mardari, în temeiul art.307 alin.(2), art.324 alin.(3) din Codul penal - pentru pronunțarea cu bună-știință a hotărârii, deciziei și încheierii judecătorești contrare legii și pentru corupere pasivă.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție - Grigore Niculiță din

03 aprilie 2019, s-a refuzat în primirea plângerii.

Acționând în interesele Claudiei Cupcea, avocatul Daniliuc Nicolae a contestat ordonanța din 03 aprilie 2019, prin înaintarea Procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție a unei plângeri în ordinea prevăzută de art. 299¹, art. 299² din Codul de procedură penală.

Prin ordonanța Procurorului-șef interimar al Procuraturii Anticorupție - Adriana Bețișor, din 28 mai 2019, plângerea a fost respinsă.

Nefiind de acord cu ordonanțele din 03 aprilie 2019 și 28 mai 2019, avocatul Daniliuc Nicolae, a depus în adresa judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, o plângere în ordinea prevăzută de art. 313 din Codul de procedură penală.

Prin încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, din 19 iulie 2019, plângerea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2019, cererea de recurs depusă de către Cupcea Claudia împotriva încheierii din 19 iulie 2019, a fost respinsă ca inadmisibilă.

Încheierea din 19 iulie 2019 și decizia Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2019, au fost contestate, însă prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 18 decembrie 2019, cererea de recurs a fost respinsă ca inadmisibilă.

În acest sens, consideră că decizia Curții Supreme de Justiție din 18 decembrie 2019, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2019, încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, din 19 iulie 2019, ordonanțele procurorului din 03 aprilie 2019 și 28 mai 2019 sunt contrare principiilor legalității procesului penal, respectării drepturilor, libertăților și demnității persoanei, independența judecătorilor și supunerea lor numai legii.

Suplimentar a fost menționat că, în Codul de procedură penală nu se regăsește nicio dispoziție legală, ce ar permite procurorului să refuze în primirea unei plângeri penale referitoare la o infracțiune. Or, art.265 din Codul de procedură penală, obligă procurorul să primească orice plângere sau denunț referitoare la o infracțiune.

Astfel, ordonanțele procurorului din 03 aprilie 2019 și 28 mai 2019 au fost emise cu încălcarea prevederilor art. 19, 254 și 265 din Codul de procedură penală, iar situația de fapt și de drept este analogică cu cea stabilită de CtEDO în §90, 91 din Hotărârea adoptată la 02 noiembrie 2010 în cauza Mătășaru și Savițchi contra Moldovei.

Prin prisma celor elucidate, consideră că în privința reclamantei s-a admis încălcarea art.1 din CtEDO, și anume, a fost încălcată obligația generală a statului de a recunoaște oricărei persoane, aflate sub jurisdicția sa, drepturile și libertățile definite de Convenție.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru, din 15 iulie 2020 cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Daniliuc Nicolae, în interesele Claudiei Cupcea, a fost respinsă.

La 13 august 2020, avocatul Daniliuc Nicolae, în interesele Claudiei Cupcea, a declarat cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău, sediu Centru, din 15 iulie 2020, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri privind

admiterea acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2021, a fost respinsă cererea de apel și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 15 iulie 2020.

La 28 iunie 2021, avocatul Daniliuc Nicolae, în interesele Claudiei Cupcea, a contestat cu recurs decizia Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2021.

În motivarea recursului au invocat faptul că instanța de apel la emiterea deciziei a interpretat în mod eronat legea.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2021, a fost expediată părților la 25 iunie 2021.

Astfel, se constată că cererea de recurs a fost depusă la 28 iunie 2021, în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de avocatul Daniliuc Nicolae, în interesele Claudiei Cupcea, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, dreptul de acces la justiție nu este un drept absolut și poate fi limitat de către autoritățile statului, în special, în ceea ce privește condițiile de admisibilitate a unei căi de atac. Cu toate acestea, restricțiile legale pot fi aplicate dacă nu reduc substanța dreptului dat. În plus, astfel de limitări sunt conforme articolului 6 § 1 din Convenție numai în cazul în care urmăresc un scop legitim și în cazul în care există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit (cauza Malahov vs Republica Moldova, hotărâre din 07 iunie 2007, § 28; cauza Sultan vs Republica Moldova, hotărâre din 05 iunie 2018, § 24; cauza Graciova vs Republica Moldova, § 23 – 24).

Limitările într-o cale extraordinară de atac pot fi mai stricte decât cerințele instituite pentru o cale de atac ordinară (cauza Marc Brauer vs Germania, hotărâre din 01 septembrie 2016, § 34; cauza Miessen vs Belgia, hotărâre din 16 octombrie 2016, § 64; cauza Samardžić vs Croația, hotărâre din 20 iulie 2017, § 28; cauza Zubac vs Croația (Marea Cameră), hotărâre din 05 aprilie 2018, § 82).

Așadar, în conformitate cu art. 433 lit. a¹), b), c) și d) din Codul de procedură civilă, instanța a verificat dacă actul judecătoresc poate fi atacat cu recurs, dacă cererea dedusă judecății este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

În acest sens, art. 433 lit. c) din Codul de procedură civilă prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În același context, art. 75 alin. (1) din norma citată stabilește că, în procesul civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

Art. 10 alin. (1) din Legea cu privire la avocatură, statuează că profesia de

avocat poate fi exercitată de persoana care are cetățenia Republicii Moldova, în privința căreia nu a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei, are diplomă de licențiat în drept sau echivalentul acesteia, se bucură de o reputație ireproșabilă și a fost admisă în profesia de avocat după susținerea examenului de calificare.

Prevederile art. 25 din aceeași lege stipulează că licența pentru exercitarea profesiei de avocat se retrage în cazul neexercitării repetate, în decursul unui an, a atribuțiilor, dacă anterior avocatului i s-au aplicat sancțiuni disciplinare.

Verificând *ex-officio*, în temeiul prevederilor art. 433 din Codul de procedură civilă, condițiile de admisibilitate a recursului, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reține că potrivit [deciziei Uniunii Avocaților din Republica Moldova din 07 decembrie 2020](#) avocatului Nicolae Daniliuc i s-a aplicat sancțiune disciplinară sub formă de retragerea a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat, iar prin [decizia Uniunii Avocaților din Republica Moldova din 10 martie 2021](#), a fost respinsă cererea prealabilă lui Nicolae Daniliuc împotriva deciziei din 07 decembrie 2020.

În aceeași ordine de idei se atestă că potrivit informației publicate de Ministerul Justiției, Nicolae Daniliuc nu este inclus în [Lista](#) avocaților cu drept de exercitare a activității pentru anul 2021.

Din această perspectivă, instanța de recurs subliniază că Nicolae Daniliuc a ignorat prevederile legale cu privire la împuternicirile reprezentantului și subiectul exercitării căii de atac. Mai mult, un raționament subsidiar rezidă în faptul că statutul de avocat prezumă că aceasta a fost în măsură să cunoască cerințele legii și modul de reprezentare în instanță. În esență, drepturile procedurale sunt însoțite, de obicei, de obligații procedurale (cauza Zubac, ibidem, § 93). Astfel, reprezentantul recurenteii trebuia să dea dovadă de vigilență la pregătirea dosarului pentru instanța de recurs și să se aștepte că aceste exigențe procedurale să fie aplicate întocmai cu scopul acestora. Or, în caz contrar, flexibilitatea excesivă manifestată de instanțele de judecată față de limitările analizate ar conduce la eliminarea cerințelor procedurale stabilite prin lege (cauza Nicolae Popa vs România, hotărâre din 09 decembrie 2014, § 17, cauza Tence vs Slovenia, hotărâre din 31 mai 2016, § 31, cauza Parol vs Polonia, hotărâre din 11 octombrie 2018, § 38).

În lumina celor relatate, instanța de recurs consideră că lipsa împuternicirilor a fost cauzată în întregime de comportamentul lui Daniliuc Nicolae, fiind încălcate obligațiile procedurale stipulate la art. 437 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

De altfel, erorile procedurale ar fi putut fi evitate, iar ținând cont că acestea sunt imputabile lui Daniliuc Nicolae și, respectiv, Claudiei Cupcea, consecințele negative le revin acestora. (cauza Zubac, ibidem, § 121)

Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a permite instanței de a reține existența temeiului prevăzut la articolul 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, deoarece, nu a fost stabilit că Daniliuc Nicolae și-a restabilit dreptul la exercitarea profesiei de avocat, sau că actul de retragere a licenței este suspendat.

Conjunctura respectivă confirmă că marja de apreciere a instanței de recurs nu este disproporționată față de obiectivele securității raporturilor juridice și buneii administrări a justiției. Deci, raportând raționamentele de mai sus la caracterul special al rolului Curții Supreme de Justiție, normele de drept procedural nu au

format un obstacol care să afecteze esența dreptului recurenteii Cupcea Claudia de acces la un tribunal (cauza Samardžić vs Croatia, 20 iulie 2017, § 31).

Având în vedere circumstanțele care preced, Completul de judecată consideră că recursul declarat de avocatul Daniliuc Nicolae, în interesele Claudiei Cupcea, nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinare în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. c) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de avocatul Daniliuc Nicolae în interesele Claudiei Cupcea.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Mariana Pitic

Svetlana Filincova